

Вінницький національний аграрний університет

3.5. Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності,
готельно-ресторанної справи та туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-
педагогічної

та навчальної роботи

_____ Дармограй О.В.

« » _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Спеціальність 242 Туризм

Освітній ступінь бакалавр

Факультет менеджменту та права

ВНАУ 2017 р.

Робоча програма з «Міжнародних економічних відносин» для студентів спеціальності 242 «Туризм», 14 с.

Розробник: к.е.н., доцент Прилуцький А.М.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму

Протокол від « 28 » серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри д.е.н., професор Ціхановська В.М. (_____)
(підпис)

« 30 » серпня 2017 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету менеджменту та права

Протокол від « 30 » серпня 2017 року № 1

Голова _____
(підпис)

(доц. Колесник Т.В.)
(прізвище та ініціали)

«30» серпня 2017 р.

© вересень , 2017 рік

© _____ , 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –4	<p style="text-align: center;">Галузь знань 24 Сфера обслуговування</p> <p style="text-align: center;">Спеціальність 242 Туризм</p> <p style="text-align: center;">Перший (бакалаврський) освітній ступінь</p>	Нормативна	
Атестацій- 2			
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат, презентації, тести, самостійна робота		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 120		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 4		Семестр	
		4-й	
		Лекції	
		32 год.	
		Практичні, семінарські	
		28 год.	
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	60 год.		
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання: 1/1

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин для фундаментальної та спеціальної економічної освіти та для практичної діяльності у сфері національного і світового господарства; вивчення основних закономірностей розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, шляхів та особливостей їх реалізації як загалом, так і на прикладі країн, інтеграційних об'єднань, регіонів світової економіки; визначення місця і ролі України в системі міжнародних економічних відносин.

Предметом навчальної дисципліни є система зв'язків національних економік різних країн на основі міжнародного поділу праці.

Завданням навчальної дисципліни є формування у студентів системи знань про основні форми МЄВ (міжнародну торгівлю, міжнародний рух капіталів, валютно-фінансові та кредитні відносини, науково-технологічний обмін, міжнародну міграцію робочої сили тощо), сучасні форми активізації МЄВ (вільні економічні зони, транснаціональні корпорації); визначення місця і ролі України в міжнародних економічних відносинах, перспективи участі країни в світогосподарських зв'язках; ознайомлення з сучасною економічною системою України; вивчення зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

Унаслідок вивчення дисципліни студенти повинні:

знати: загальні закономірності розвитку МЄВ, форми прояву цих закономірностей у різних секторах і регіонах, інтеграційних об'єднаннях, економічних союзах та окремих країнах світового господарства; основні механізми регулювання і управління розвитком міжнародних економічних відносин на національному та інтернаціональному рівнях; особливості участі України в МЄВ; особливості формування сучасної економічної системи України; структуру господарства України; пропорції, що існують між

секторами економіки України; фактори виробництва і ступінь їхнього впливу на економічний розвиток України та окремих її регіонів; місце і роль зовнішньоекономічного сектора в національній економіці; товарну та географічну структуру зовнішньої торгівлі України; сучасну кон'юнктуру світових ринків та позиції на них вітчизняної економіки; основних зовнішньоекономічних партнерів; переваги України у формуванні експортоорієнтованої економіки; стратегічні напрями інтеграції країни у світове співтовариство; механізм зовнішньоекономічної політики нашої держави; особливості регіональних зовнішньоекономічних зв'язків України;

уміти: аналізувати динамічні якісні зміни у розвитку МЄВ; давати оцінку поточним міжнародним економічним подіям; характеризувати сучасний стан, проблеми та перспективи участі України в міжнародних господарських зв'язках; аналізувати чинники формування національної економіки країни; характеризувати сучасний стан і перспективи розвитку економіки України; проводити аналітичний огляд галузевої структури національного господарства; проводити регіональний аналіз соціально-економічного розвитку України; давати оцінку зовнішньоекономічним зв'язкам нашої країни з країною-партнером; визначати пріоритетні напрями розвитку двосторонніх зв'язків.

володіти: методикою визначення місця України в сучасних геополітичних та геоекономічних просторах; методикою оцінки економічних ресурсів країни; методику визначення місця ролі і стратегії держави в міжнародному поділі праці в умовах глобальних трансформацій інструментарієм регулювання міжнародної економічних зв'язків України. Навчальна дисципліна **“Міжнародні економічні відносини”** посідає важливе місце серед дисциплін, що викладаються студентам у вищих навчальних закладах, які готують спеціалістів з менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, міжнародних економічних відносин та інших спеціальностей економічного спрямування. Вона тісно пов'язана із вивченням таких курсів, як “Міжнародна економіка”, “Економіка зарубіжних країн”, “Міжнародна торгівля”, “Зовнішньоекономічна

політика”, “Вільні економічні зони”, “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”.

3. Програма навчальної дисципліни

АТЕСТАЦІЯ 1. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Тема 1. Міжнародні економічні відносини предмет, завдання і значення, основні етапи розвитку

Тема 2. Світовий ринок та світове господарство, особливості їх розвитку

Тема 3. Міжнародна торгівля товарами

Тема 4. Міжнародна торгівля послугами

АТЕСТАЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН СВІТУ

Тема 5. Міжнародний рух капіталу

Тема 6. Міжнародні економічні інтеграційні процеси

Тема 7. Міжнародна передача технологій. Світовий ринок технологій

Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили

Тема 9. Міжнародні валютні відносини

Тема 10. Міжнародні кредитно-фінансові відносини

4. Структура навчальної дисципліни

Теми	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
АТЕСТАЦІЯ 1. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА												
Тема 1. Міжнародні економічні відносини предмет, завдання і значення, основні етапи розвитку	13	4	2			7						
Тема 2. Світовий ринок та світове господарство, особливості їх розвитку	16	4	4			8						
Тема 3. Міжнародна торгівля товарами	18	4	6			8						
Тема 4. Міжнародна торгівля послугами	15	4	4			7						
Разом	60	16	14			30						
АТЕСТАЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН СВІТУ												
Тема 5. Міжнародний рух капіталу	10	2	2			6						
Тема 6. Міжнародні економічні інтеграційні процеси	9	2	2			5						
Тема 7. Міжнародна передача технологій. Світовий ринок технологій	8	2	2			4						
Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили	9	2	2			5						
Тема 9. Міжнародні валютні відносини	9	2	2			5						
Тема 10. Міжнародні кредитно-фінансові відносини	15	6	4			5						
Разом	60	16	14			30						
Усього годин	120	32	28			60						

5. Теми практичних занять

№	Назви теми	Кількість годин	
		денна	заочна
	АТЕСТАЦІЯ 1. МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ В СИСТЕМІ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА		
1.	Тема 1. Міжнародні економічні відносини предмет, завдання і значення, основні етапи розвитку	2	
2.	Тема 2. Світовий ринок та світове господарство, особливості їх розвитку	4	
3.	Тема 3. Міжнародна торгівля товарами	6	
4.	Тема 4. Міжнародна торгівля послугами	2	
	Разом	14	
	АТЕСТАЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН КРАЇН СВІТУ		
5.	Тема 5. Міжнародний рух капіталу	2	
6.	Тема 6. Міжнародні економічні інтеграційні процеси	2	
7.	Тема 7. Міжнародна передача технологій. Світовий ринок технологій	2	
8.	Тема 8. Міжнародна міграція робочої сили	2	
9.	Тема 9. Міжнародні валютні відносини	2	
10.	Тема 10. Міжнародні кредитно-фінансові відносини	4	
	Разом	14	
	Всього	28	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Тема 1. Предмет, значення і завдання курсу МЕВ	7	
2	Тема 2. Світовий ринок і світове господарство	8	
3	Тема 3. Глобальні і регіональні проблеми МЕВ	8	
4	Тема 4. Міжнародний рух капіталу	7	
5	Тема 5. Міжнародна торгівля товарами	6	
6	Тема 6. Міжнародна торгівля послугами	5	
7	Тема 7. Міжнародні науково-технічні відносини	4	
8	Тема 8. Міжнародні фінансові інструменти	5	
9	Тема 9. Міжнародна міграція робочої сили	5	
10	Тема 10. Міжнародна економічна інтеграція	5	
	Всього	60	

7. Індивідуальні завдання

(рекомендована тематика рефератів, виступів, доповідей):

1. Світове господарство як об'єкт МЕВ.
2. Інтернаціоналізація господарського життя.
3. Міжнародний поділ праці.
4. Середовище та інфраструктура МЕВ.
5. Класичні теорії міжнародної торгівлі.
6. Теорія конкурентних переваг М. Портера.
7. Тарифні методи регулювання міжнародної торгівлі.
8. Нетарифні бар'єри у міжнародній торгівлі.
9. Світова організація торгівлі, її роль у МЕВ.
10. Зовнішньоторговельна політика держави.
11. Форми міжнародної торгівлі за специфікою регулювання.
12. Форми міжнародної торгівлі за специфікою взаємодії суб'єктів.
13. Міжнародна торгівля послугами.
14. Міжнародні товарні біржі.
15. Міжнародні товарні аукціони.
16. Міжнародні тендери (торги) та виставки/ярмарки.
17. Правові форми захисту технології.
18. Форми передачі технології.
19. Інжиніринг та його форми. Поняття реінжинірингу.
20. Сутність франчайзингу та його види.
21. Міжнародна торгівля ліцензіями.
22. Міжнародний рух капіталу як форма МЕВ.
23. Цілі і форми вивозу капіталу.
24. Міжнародний кредит та його основні види.
25. Міжнародні валютно-фінансові інститути.
26. Вільні економічні зони.

27. Особливості розвитку Європейської валютної системи.
28. Співдружність незалежних держав (СНД).
29. Європейський Союз (ЄС).
30. Зона Чорноморського економічного співробітництва (ЧЕС).
31. Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА).
32. Південний спільний ринок (МЕРКОСУР).
33. Латиноамериканська асоціація інтеграції (ЛАІ).
34. Об'єднання країн карибського басейну (КАРІКОМ).
35. Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН).
36. Сутність і види міжнародного бізнесу.
37. Спільні підприємства (СП) — суб'єкт МЕВ.
38. Транснаціональні корпорації (ТНК) — суб'єкт МЕВ.
39. Ціноутворення на світовому ринку.
40. Глобальні проблеми МЕВ.
41. Особливості зовнішньоторговельних відносин України.
42. Особливості міжнародної інвестиційної діяльності України.

8. Методи навчання

- лекції;
- дискусії;
- практичні (семінарські) заняття;
- індивідуальна робота зі студентами;
- самостійна робота студентів.

9. Методи контролю

- опитування,
- тестування / контрольні роботи,
- виконання завдань для самостійного опрацювання,
- модульна контрольна робота,
- іспит.

10 Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий екзамен	Сума
Атестація 1				Атестація 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	30	100
13	16	18	15	10	9	8	9	9	15		

11. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма «Міжнародні економічні відносини» для студентів денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» галузь знань 0306 «Менеджмент і адміністрування», напрям підготовки 6.030601 «Менеджмент і адміністрування», фахового спрямування «МОА», «ММС», «МЗЕД», 2012 р.
2. Методичні рекомендації по виконанню самостійної роботи студентами з дисципліни Міжнародні економічні відносини для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» з напряму підготовки з напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» в аграрних вищих навчальних закладах IV рівня акредитації, 2012 р.

12. Рекомендована література

Базова

1. Авдокушин Е. Международные экономические отношения. Уч. пособие (6-е изд.)– М., 2001. – 340 с.
1. Азарян Е.М. Международный маркетинг. Х., Студцентр, 2003.
2. Аكوпова Е. Мировая экономика и международные экономические отношения. –М.: Феникс, 2001. – 416 с.
3. Александрова А. Международный туризм: Учебник. – М., 2002. – 470 с.
4. Басова Т. Практикум по курсу «Мировая экономика». – М., 2001. – 112 с.
5. Басовский Л. Мировая экономика: Курс лекций. – М., 2001. – 208 с.
6. Буглай В. Международные экономические отношения. 2-е изд. – М., 2001. – 256 с.
7. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. 2-е вид. – К., 2000. – 241 с.
8. Вехи экономической мысли. – Т.6. – Международная экономика / Под общ. Ред. А. Киреева. – М.: ТЕИС, 2006. – 720 с.
9. Владимиров К. Митне регулювання. Навч. посібник. 2-е вид.-Херсон, 2002.- 336 с.
10. Воронкова А.Е., Єрохіна Л.В., Рябенко Л.І. Міжнародні економічні організації: навчальний посібник. Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 352
11. Гладков И.С. Мировая экономика и международные экономические отношения. М.:Издат. Дом "Дашков и К", 2003.
12. Горбач Л.М., Плотніков О.В. Міжнародні економічні відносини: Підручник. – К.: Кондор, 2005. – 358
13. Дахно І.І. Світова економіка. – К.: ЦУЛ, 2006. – 264 с.
14. Ершов М.В. Валютные механизмы в современном мире. – М.: «Экономика», 2000.
15. Економіка зарубіжних країн / За ред. Козака Ю. К.: ЦУЛ, 2003
16. История европейской интеграции. – М.: Наука, 1996.
17. Киреев А. Международная экономика. В двух частях. – М., 2001. –416 с. и 488 с.
18. Козак Ю.Г., Ковалевський В.В., Ржепішевський К.І. Міжнародна економіка: в

питаннях та відповідях: Навчальний посібник. – Київ: «Центр навчальної літератури», 2004. – 676 с.

19. Козак Ю. Міжнародна економіка: Навч. посібник. – К.:ЦУЛ, 2002.– 436с.

20. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. посібник. 3-є вид. – К., 2002. – 406 с.

21. Кругман П.Р., Оберсфельд М. Международная экономика. Теория и политика. – М.: МГУ/ЮНИТИ, 1997. – 799 с.

22. Линдерт П. Экономика мирохозяйственных связей. – М.: Прогресс, 1992. – 520 с.

23. Ломакин В.К. Мировая экономика: Учебник для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп.– М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. – 735 с.

24. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль I. Світова система господарювання. Навчально-практичний

посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 368 с.

25. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 368 с.

26. Майер Дж., Олесневич Д. Міжнародне середовище бізнесу: конкуренція та регулювання в глобальній економіці: Пер. з англ. К., 2002. – 703 с.

27. Макуха С.М. Україна у міжнародних економічних відносинах в умовах глобалізації. – Х.: Легас, 2003. – 352 с.

28. Международные валютно-кредитные и финансовые отношения: Учебник / под ред. Л.Н. Красавиной. – М.: Финансы и статистика, 1994

29. Международные экономические отношения: Учебник для вузов/ В.Е.Рыбалкин, Ю.А.Щербанин, Л.В.Балдин и др.; Под ред. проф. В.Е.Рыбалкина. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004.

30. Міжнародна економіка: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисципліни. /А.М. Поручник та ін.; За ред. А.М. Поручника / - К., КНЕУ, 2005. - 160 с.

31. Міжнародна економіка: Навч. посібник / За ред. Ю.Г. Козака, В.М. Новацького. – К.: Центр навч. літ., Вид-во «АртЕк», 2002. – 436 с.

32. Міжнародна економіка та міжнародні відносини. Практикум/ Козик В.В. та інш. К.: Вікар, 2003

33. Міжнародна економіка: Підручник / А.П. Румянцев, Г.Н. Климко, В.В. Рокоча та ін., За ред. А.П. Румянцева. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 449

34. Мировая экономика /Под ред. А.С. Булатова. – М.: Юрист, 1999. – 734 с.

35. Мировая экономика: Краткий курс лекций / Под. ред. Воронина В.М. - М., 2001. – 186 с.

36. Мировая экономика. Экономика зарубежных стран.: Учебник /Под ред. В.П. Колесова, М.Н. Осьмовой. – М.: «Флинта», 2001. – 480 с.

37. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.

38. Овчинников К. Международное разделение труда: модели, тенденции, прогнозы. М., 1998

39. Портер М. Международная конкуренция. – М., 1993.

40. Притикіна О.Л. Міжнародні організації в системі світогосподарських зв'язків: Навч. посібник. Дніпропетровськ, 2003.
41. Рут Ф., Філіпенко А Міжнародна торгівля та інвестиції.-К.: Основи, 1998. – 744 с.
42. Савельєв Є. Міжнародна економіка. Теорія міжнародних торгівлі і фінансів. – К., Економічна думка, 2002. – 504 с.
43. Світова економіка: Підручник / А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін. – К.: Либідь, 2007. – 640 с.
44. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. – К.: Ніка-Центр, 2006. – 200 с.
45. Симионов Ю.Ф. и др. Мировая экономика и международные экономические отношения. Ростов-на-Дону. Феникс, 2004 – 160 с.
46. Система світової торгівлі. Практичний посібник. Переклад з англ. – К., 2002. – 346 с.
47. Стратегія економічного розвитку в умовах глобалізації. Монографія. /За ред. Лук'яненка Д.Г./ - К., КНЕУ, 2001. - 430 с.
48. Україна і світове господарство на межі тисячоліть. / За ред. Філіпенка А.С. – К.: Либідь, 2002. – 470 с.
50. Ушакова Н.Г., Помінова І.І. Соціально-економічні типи країн. – К.: Професіонал, 2004. – 304 с.
51. Філіпенко А.С. Міжнародні економічні відносини: Історія. Підручник. – К.: Либідь, 2006. 384 с.
52. Фомишин С.В. Международные экономические отношения на рубеже тысячелетий – Херсон: Олди-плюс, 2004. – 636 с.
53. Фомишин С. Международные экономические отношения. Практикум. Херсон, 2002. – 246 с.
54. Хазбулатов Р.И. Мировая экономика: В 2-х т. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2001.
55. Храмов В. Зовнішньоекономічна політика. – К.: МАУП, 2001. – 340 с.
56. Циганкова Т. Міжнародна торгівля. Навч. посібник. – К., КНЕУ, 2001. – 340 с.
57. Циганкова Т.М. Міжнародні організації: Навч.-метод. посібник. – К.: КНЕУ, 2003. – 340 с.
58. Цыганков П. Теория международных отношений. Уч. пособие. -М., 2002. – 590 с.
59. Шевчук В. Міжнародна економіка. – Львів: Каменяр, 2003. – 719 с.
60. Шкваря Л.В. Мировая экономика в схемах и таблицах. – М., Изд-во Эксмо, 2005. – 352 с.
61. Школа І.М., Козменко В.М., Бабінська О.В. Міжнародні економічні відносини. – К.: КНТЕУ, 2003. – 589 с.
63. Юхименко В.В. Міжнародний поділ праці: Конспект лекцій. – К.: КНТЕУ, 2001.
64. <http://www.kmu.gov.ua>
65. <http://www.rada.gov.ua>
66. <http://www.me.gov.ua>
67. <http://www.minfint.gov.ua>
68. <http://www.ssmsc.gov.ua>

69. <http://www.ukrstat.gov.ua>

70. <http://www.worldbank.org.ru>

Допоміжна

36. Буряк П. Ю. Маркетинг: Навч. посіб. - Л.: Львів. політехніка, 2004. - 148 с.

37. Внешнеэкономический толковый словарь / Под ред. И. П. Фаминского. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 503 с.

38. Гребельник О. П. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності: Підручник. - К.: ЦНЛ, 2005. - 696 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.vsau.vin.ua/> - Електронний ресурс: Персональні кабінети викладачів Прилуцького А.М. та Хаєцької О.П.

2. Тестові завдання з предмету «міжнародні економічні відносини» (внутрішній сайт ВНАУ)

3. <http://ukrstat.gov.ua/> - Електронний ресурс: Офіційний сайт Державного комітету статистики

4. <http://portal.rada.gov.ua/> - Електронний ресурс: Офіційний сайт Верховної Ради України